

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

33. De notatione Nominum. An Nomina sint Naturæ Cœlestis. Confutatur
Zoar & Rabbini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Μετὰ τὰ ἀειμόνη, ἀσωβή!

Longum esset omnia recensere, satis fuerit dixisse, hunc locum ad omnem amplificationem esse accommodatissimum, & ad tractationem, ornatam, & illustres figuras desiderare.

DE NOTATIONE NOMINUM.

An nomina sint naturæ cœlestis?

Confutatur Zoar, & Rabbin.

CAPUT XXXIII.

Nobilissimam quaestionem, atque inter principes Philosophos discrepantibus sententijs agitaram, hic locus obiter excutiendâ monet. Si enim quod à Platone dictum est, nomina sunt à natura, tantò plus auctoritatis nominum notatis apud quosque sapientes habitura est. Quae in re nugatoria sunt doctorum Hebræorum sententiæ. Nam (ut cætera omitram) qui de his ipsis arcanis subtilissimè conscriptus est liber Zoar, Adamum refert, cum nomina rebus imponeret, magnam ex ea, quæ florebat rerum scientiâ adhibuisse religionem. Literas enim non quascunque tumultuariè arripuit, sed eas inquisiuit, quæ tactus, & influxus syderum, rei denominandæ ministro, iam ab æterna mente destinatorum, significarent.

Addit præterea mundum ex viginti duabus literis esse constatum, quarum tres tribus elementis, duodecim, Zodiaci signis, septem etiam errantium stellarum orbibus sunt accommodatæ. Has verò vltimo loco numeratas duobus modis pronunciat, acuto scilicet, & remissiori sono. Cum planetas significent in suis domicilijs constitutos, liquidius, & sonantius efferuntur, quod tunc ipsarum stellarum sit vis acrior, & impetus concitator. Quod si easdem, ab ijs, quos assignant Astrologi sedibus petegnantibus planetas exhibere volunt, literas mollius, & languidius pronuntiant, quod res ipsas viribus destitui, & e mortuo veluti vigore tabescere dicunt. Iam verò literæ corporeas rerum creaturarum partes designant, quod sine voce sint, & quasi inter mortuas, puncta verò iisdem affixa, quæ apud Hebræos, vocalium instar obrinent, for-

marum sunt imagines, quibus materia subopte ingenio languida excitatur, & animatur. Denique ad integram ratijs perfectionem adduntur accentus, qui eas quas Physici operatius nominant, formas exhibent. Ex quo, qui Hebraica (ut aiunt) nomina liquidè, & accuratè pronunciat, cœlestis & inferioris mundi cœconomiam depingit. Hæc Rabbinorum commenta, quæ ab ijs esse conficta non miror, sed à viris doctis hæc magni fieri & curiosius investigari, hoc admiratione magis dignum est. Vigentius, ceterè istas, & alias huiusmodi fabulas, in suis characteribus commemorat, quas non confutat, sed tamen refellere non est aded operosum, cum ipsæmet lenissimo ictu impulsæ corruant. Mitto enim quòd hunc syderum tactum inducant, qui Astrologis multarum inepiarum, atque ipsiusmet impietatis fundamentum esse solet: Vnde hoc didicit Zoar, astrorum influxus à certis literis significari, quas Adam, cuique nomini, secundum varios syderum aspectus commodavit?

Quid igitur, cum tantum septem literæ planetis inseruiant, quos in hæc inferiora potissimum influere volunt, ex istis septem literis omnia confestim nomina coalescere oportebit? Sed fingamus nouemdecim literas cœlo tribui & ad significandos syderum varios influxus assumi: quid igitur cæteræ quæ istam stellarum vim non significant, à nominum compositione perpetuò exulabunt, siquidem eas tantum inseri oportet, quæ cum cœlo & syderum tactu commercium habeant? Deinde cum formè omnia ex tribus radicalibus literis apud Hebræos sint constata, trium igitur tantum syderum aspectum patientur omnia, cætera erunt otiosa. Iam, cum iisdem prorsus literis constent nomina, non modò diuersæ sed contrariæ prorsus significationis, aut res eadem natura esse oportebit, aut ceterè inanes istos astrorum influxus. שׁוֹר apud Hebræos significat sanctum esse, idem immundum esse. Vnde שׁוֹר Hoseæ 4. vers. 14. dicuntur effœminati, & caramiti. Iam quero à Zaore, qui sit ut cum eadem sint literæ, & iisdem syderum influxus ipsis literis alligati, res tamen inter se dissimillimæ sint, ut vna sancta sit, altera omni execratione dignissima.

Postremò, quid literarum nobis mundum fabricat? cur tres tantum literas elementis tribuit? Quartum, aut nullum erit, aut iniquè cum illo actum erit, cui nulla commodata fuerit literula. Denique aut ante istas literas

Zoar's opi
nō.

Inepia
Zoar.

mas

nas emerſit mundus, aut literæ ipſæ ante mun-
dera exiterunt. Si primum, non coaluit ex li-
terulis: ſi ſecundum, quomodo eſt: orum in-
ſertus iſtæ literæ ſignificabant, cum necdum
eſſent ſydera? Omnino vanitatis pleniffima
ſunt hæc commenta: ſed & in eam devenit de-
mentiam audax illud Promethæi genus, ut ſc
ex varijs literarum mixturis numerum ſtella-
rum, & rerum omnium creaturarum, ſcire poſſe
conſideret: quod tamen Deus ſibi reſervavit,
qui enumerat multitudinem ſtellarum.

ſtates denique cæteras noſſi? Quam multa a-
lia præter hanc nominis exilitatem, ad perfe-
ctam cognitionem deſiderantur? ſed faciamus
nomina perfectas eſſe rerum imagines, quid
tum? Au ſi à præſtantiffimo pictore æu omnes
artis numeros exacta fuerit hominis effigi-
es, idcirco humanam naturam habere diceret?
Somnijs omnino iſta ſunt ſimilia, quæ ſuapte
natura diſſoluuntur, tantum abeſt ut longior
conſultationem mereantur.

Confutatur Rucelinus, & ceteri No-
minales.

De Nominum Ambitione, & religione.

CAPVT XXXV.

CAPVT XXXIV.

Idem ſerè Rabbitorum errores, multis
iam ſæculis inter mortuos, & ab omnibus
inſoſ. reuocauit Rucelinus, natione Brito,
præceptor magiſtri Petri Abelardi nouatoris:
primus enim ſectam Nominalium inſtituit
contra Reales; & nominum cognitione, reſi
quoque cognitionem contineri, magno cona-
tu defendit, ſub annum Domini 1140. Ex quo
grauia & eruenta inter ſtudioſos Pariſienſes
prælia ſunt excitata. Meminit Auentinus lib.
6. qui & vetus epigramma recitat in eandem
ſectam compoſitum:

Quis Rucelino docet, non vult Dialectica voces,
tam; dolens de ſe, non vult in verbis iſſe.
Re amat, in rebus cunctis vult iſſe debus.
Vocæ reſi actus, reſi quod voce docetur.
Plerat Arſtoteles negas dicendo ſeniles,
At ſibi ſubira illas per voce intulit ilas.
Por hyriſſy, gemit, quia res ſibi leſor ademit:
Qui res abrodit, Rucelino, Boetius odit.
Non argumentu null, quoſiſiſiſmate ſenſis
Res ex ſentes in verbis iſſe manentes.

Hæc rudis ſæculi monumenta, quæ fatiſ
indican hæc Rucelini opinionem merito
diſpleuiſſe. Etenim, quæ poteſt ex nomi-
bus haberi cognitio? Mirro quod pleraque
ſint exilia, & ab imperitis hominibus impo-
ſita. Et tamen ipſa, quæ plus habere videntur
ſplendoris, aliquam rei proprietatem, non in-
ternas cauſas amplectuntur. An ſi bonum æſt
vix, à etiam ore, & mugitū dictum tenes,
vix interiorum formam, motuque, pote-

Hiſ tamen, opinor, vaniſſimorum authorum
ultra principijs latius manauit inanis qua-
dam nominum religio, & ſingularis ſpecio-
ſorum titulorum auiditas. Hinc Alexandri,
Ptolemæi, Charatonæ, Caſares, Conſtantini, Oſho
manni: ipſi denique Abyſſini ſuam regem Bel-
lagram, ut ſeruat hoc eſt, incomparabili præſtan-
tiſſa gemmam appellauit: quod nomen etiam
poſtea multi conſtanter retinuerunt.

Sabel. ſup.
1. 3.

Parum eſt, ſi apud reges hæc tantum fuiſſet
ambitio, & non in omnes longe lateque per-
uagata.

Tam ſæpè occurrunt in Romana historia
Clauas, Iuency, Marcelli, Scipiones, Sergij, Man-
lij, Potij, Pincij, Mamæ, Caſij, Cæſurnij,
quibus le appellationibus non modo nobilitati,
ſed & fortunæ credebant. Omitto tot
cognomina, viris, ingenij, armorum, aut deni-
que virtutis gloria illuſtribus, dari ſolita; Par-
ticæ à ſulmic eloquentia, dictus eſt Olympius
Apu Atica, Xenophon Anuſhon, λεγόμενος
huc Orationum etiam; Marcus etiam Varro hatis
inepto nomine à Palæmone Grammatico, Li-
terarum porcus, quod nihil illo lauius aut loc-
cundius, nihil ad varias palati voluptates pa-
rabilius: Cyro, ſolu nomen fuit: Nerui, Nerui,
ſue Martu: Antigono, Eſogata, ſuo benefactoris.
Edmundus, Angliæ Rex, Ferrum lacu: Lucillus,
Xerxes regatu: Traiana, oſtin. m. Antoninu, Pius
appellatus eſt.

Gell. 1. 13.

Hoc Francorum Regibus commune, qui
multis agnominibus vulgò appellati legun-
tur. Inſinitum eſſet ſingula, non modo regis
dignitatis, ſed ipſorum etiam plebeioum